

**FÖRSKOLE- OCH SKOLSKJUTS
I KARLEBY**
Skolskjutsregler

KARLEBY STAD

Bildningsnämnden 23.4.2019, § 65

Innehåll

1 ALLMÄNT	3
2 GRUNDERNA FÖR BEVILJANDE AV SKOLSKJUTS	3
2.1. Skolvägens längd	3
2.2. Skolvägens farlighet.....	4
2.3. Svår eller besvärlig skolväg	4
2.4. Elever som går i någon annan skola än sin närskola.....	4
3 HUR MAN ANSÖKER OM SKOLSKJUTS ELLER ERSÄTTNING.....	5
4 PRINCIPERNA FÖR ORDNANDET AV SKOLSKJUTSAR.....	5
4.1. Typ av skolskjuts	5
4.2. Väntetider.....	5
4.3. Avvikanden från skolvägen och skolskjutsen.....	6
4.4. Klubbverksamhet.....	6
4.5. Verksamhet som avviker från skolans egentliga arbetsordning	6
4.6. Skjuts på grund av rovdjur	6
5 UNDER SKOLSKJUTSEN	6
5.1. Tidtabeller	6
5.2. Säkerhet.....	7
5.3. Undantagssituationer	7
6 VAD MAN BÖR BEAKTA NÄR DET GÄLLER SKOLSKJUTSAR	8
6.1. Minneslista för skjutseleverna	8
6.2. Minneslista för vårdnadshavare	9
6.3. Minneslista för trafikanten/chauffören	9
6.4. Minneslista för skolan/förskolan	10
6.5. Minneslista för bildningscentralen.....	10
 Uppgifter om dem som ger ytterligare information och som svarar för ordnandet av skol- skjutsar	11
Lag om grundläggande utbildning, andra bestämmelser som gäller skolskjuts	11

1 ALLMÄNT

Karleby stad ordnar skolskjuts fr.o.m. 1.8.2019 för elever enligt lagen om grundläggande utbildning samt i enlighet med de här skolskjutsreglerna som fastställts av bildningsnämnden 23.4.2019. Dessa skolskjutsregler ersätter till alla delar Karleby stads tidigare skolskjutsregler.

I skolskjutsreglerna presenteras de principer enligt vilka elever i förskolan och inom den grundläggande utbildningen beviljas i Karleby. Här berättas också hur skolskjutsarna ordnas och ges anvisningar om hur man uppför sig under skjutsen. Med skolskjutsreglerna säkerställs elevernas likvärdiga bemötande i ärenden som gäller skolskjuts.

Vårdnadshavarna till skjutselever får ordna sina barns skolskjutsar på ett bättre sätt om de anser att basnivån som kommunen erbjuder inte är tillräcklig. I så fall svarar vårdnadshavarna själva för kostnaderna.

Om eleven inte utnyttjar den skolskjuts som staden beviljat ska vårdnadshavaren meddela om detta skriftligt till skolan eller bildningscentralen.

2 GRUNDERNA FÖR BEVILJANDE AV SKOLSKJUTS

2.1. Skolvägens längd

Enligt 32 § i lagen om grundläggande utbildning har eleven rätt till avgiftsfri skolskjuts om elevens skolväg är längre än fem (5) kilometer. Karleby stad ordnar avgiftsfri skolskjuts till *den förskoleundervisningsplats/närskola staden har anvisat* eleven, om elevens egentliga skolväg är

- längre än 3 km för förskoleelever och elever i årskurserna 1–2
- längre än 5 km för elever i årskurserna 3–9

Med den egentliga skolvägen avses sträckan mellan hem och skola som eleven dagligen använder för resorna till och från förskolan/skolan. Skolvägens längd mäts enligt den kortaste möjliga allmänna väg som är framkomlig till fots från hemmets tomtgräns till skolans tomtgräns. Skolvägen mäts med ett kartprogram som staden använder så att mätningssättet är samma för alla elever.

Staden är inte skyldig att ordna skolskjuts från dörr till dörr, utan skjutsen kan ordnas bara för en del av vägen t.ex. längs huvudvägar eller liknande allmänna rutter. Den längsta sträckan till hållplatsen eller annan trygg väntepåplats som eleverna i Karleby ska vara beredda att färdas på eget ansvar är

- 2 km för förskoleelever och elever i årskurs 1–6
- 3 km för elever i årskurs 7–9

Barnet har också rätt att gå till skolan på egen hand. Enligt riksomfattande undersökningar har elevernas allmänkondition försvagats i och med att de rör mindre på sig. När eleven går eller cyklar till skolan främjas hälsan och många sjukdomar förebyggs. Samtidigt lär sig barnet att röra sig i sin hemomgivning och att lita på att han/hon klarar skolvägen på samma sätt som andra skolelever, vilket i sin tur också ökar barnets självförtroende.

2.2. Skolvägens farlighet

Om skolvägen eller en del av skolvägen anses farlig, är staden skyldig att arrangera skolskjuts för den farliga vägsträckan eller ersätta vårdnadshavaren för de kostnader som uppstår för elevens skolresor. I sådana situationer beslutar man om skolskjutsen från fall till fall med beaktande av elevens ålder och/eller andra omständigheter.

Det är att rekommendera att elever, som på grund av farlig skolväg har beviljats skolskjuts, övar på att också självständigt färdas till och från skolan på ett tryggt sätt. När eleven blir äldre och säkrare på sig själv kan man anta att eleven lär sig följa trafikregler och också på annat sätt att röra sig tryggt i trafiken, eftersom rutten i allmänhet alltid är densamma. **Det är i första hand vårdnadshavarna som är skyldiga att lära sina barn röra sig tryggt i trafiken.**

Programmet Koululiitu kan tillämpas och vara till hjälp vid bedömning av en farlig skolväg. Med hjälp av programmet kan man bedöma skolvägens trafiksäkerhet och på ett mångsidigt och opartiskt sätt definiera den relativa farligheten när skolvägen avläggs till fots, med cykel eller självständigt på något annat sätt. När ruttens säkerhet har bedömts har man använt uppgifter i det allmänna vägregistret såsom exempelvis trafikmängder, vägrenarnas bredd, hastighetsbegränsningar och siktet. Dessutom beaktar man vid bedömningen skolvägens trafikförhållanden, exempelvis trafikmängder och hastighetsbegränsningar. De gränsvärden som programmet Koululiitu ger är dock bara rekommendationer och de används inte som det enda och entydiga verktyget vid fastställandet av skolvägens trygghet. Skolskjuts ordnas inte automatiskt därför att eleven måste ta sig över en väg som definierats som farlig eller för att vägbelysning saknas. Man kan gå längs vägen eller korsa den för att komma till busshållplats eller annan överenskommen plats för avhämtning även om det risktal som angetts i Koululiitu överskrids, om kommunen anser att omständigheterna längs rutten är tillräckligt trygga för barnet ifråga.

Förvaltningsdomstolen har konstaterat att faktorer som beror på trafikanters agerande (t.ex. hur hastighetsbegränsningar följs) och som hör till vägunderhåll (t.ex. vinterplogning) inte är faktorer som i enlighet med 32 § 1 mom. i lagen om grundläggande utbildning måste beaktas vid bedömning av skolvägens farlighet.

Likaså kan elev i årskurs 3-6 enligt förvaltningsdomstolen gå i vägens riktning till närmaste busshållplats trots att vägen klassificerats som farlig.

2.3. Svår eller besvärlig skolväg

Staden ordnar skolskjuts eller ersätter elevens vårdnadshavare för resekostnaderna om skolvägen är för svår eller besvärlig för eleven. Ett utlåtande av en läkare, psykolog eller annan sakkunnig eller andra faktorer som hänför sig till hur man färdas används som grund vid bedömning av om skolvägen är för svår eller besvärlig. Vårdnadshavaren skaffar expertutlåtandet. Utlåtandet bör lämnas in varje läsår tillsammans med en ansökan, om det inte är av bestående karaktär. Ansökan med bilagor lämnas in till bildningscentralen senast i slutet av maj.

2.4. Elever som går i någon annan skola än sin närskola

Karleby bildningsnämnds sektion anvisar en närskola för eleven enligt 6 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning. Om eleven vill gå i någon annan skola än sin egen närskola kan detta beviljas om vårdnadshavaren tar ansvaret för kostnaderna som orsakas av skolskjutsar eller ledsagandet.

Rätt till skolskjuts eller ersättning för skolskjuts beviljas inte heller i det fallet att till närskolan skulle skolskjuts ordnas. Rätt till skolskjuts kan beviljas enbart till närskolan som staden anvisat eleven. En smågrupp inom specialundervisning anses vara närskola om eleven använt en skolplats i den. Också då beviljas gratis skolskjuts enligt skolskjutsreglerna.

Hemmet svarar alltid för skjuts till annan än närskolan om familjen önskat plats i en annan skola (t.ex. språkbad, matematik- och musikklasser, idrottsklass).

Vid gemensam vårdnad tillämpas högsta förvaltningsdomstolens beslut (HFD 2006:10): Skolskjuts beviljas och ordnas endast från den adress där eleven bor enligt befolkningsregistret till elevens närskola, även om eleven bor en del av läsåret hos den andra vårdnadshavaren. Vårdnadshavarna ska själva sinsemellan komma överens om hur skjutsen från s.k. umgängesföräldern ordnas och hur kostnaderna fördelas.

3 HUR MAN ANSÖKER OM SKOLSKJUTS ELLER ERSÄTTNING

Skolskjuts beviljas utan separat ansökan till dem som är berättigade till den **utgående från skolvägens längd**. Rätt till skolskjuts fastslås utifrån mätningar i enlighet med de kilometergränser som nämns i punkt 2.1. samt andra principer.

Rätt till skolskjuts **på basis av att skolvägen är farlig, svår eller besvärlig** beviljas bara på ansökan, endera i samband med anmälan till förskoleundervisning/skola (på stället som gäller saken i ansökningsblanketten) eller senare med en separat ansökningsblankett. Beslut fattas skilt för varje elev, i allmänhet för ett läsår i taget. I beslutet nämns giltighetstiden. Ansökan måste förnyas efter läsårets slut om fortsättning önskas. Till ansökan bifogas en utredning över skolvägens farlighet, svårighet eller besvärlighet samt ett expertutlåtande av vilken elevens eventuella sjukdomar eller skador och andra faktorer som inverkar på elevens rätt till skolskjuts framgår.

Vårdnadshavaren kan på ansökan erhålla ersättning för kostnaderna för elevens skolresor om eleven uppfyller villkoren för skolskjuts, men vårdnadshavaren skjutsar eleven själv. Förutsättningen för att ersättningen betalas är att staden inte har haft möjlighet att ordna skolskjutsen på annat sätt. Ersättningen betalas som ersättning/resa i efterskott enligt den rabattbiljettaxa för busstrafik som fastställts av Matkahuolto. Ersättningen ska sökas för viss tid och beslutet fattas alltid högst för ett läsår i taget.

4 PRINCIPERNA FÖR ORDNANDET AV SKOLSKJUTSAR

4.1. Typ av skolskjuts

För skolskjutsarna används i första hand befintlig kollektivtrafik. Andra transportmedel, taxi eller upphandlad busstrafik, används för att komplettera de kollektiva trafikförbindelserna. Taxi- eller annan upphandlad trafik ordnas i regel inte på rutter och vid tidtabeller som överlappar kollektivtrafiken. Eleven kan bli tvungen att använda flera olika transportmedel under skolvägen.

4.2. Väntetider

De upphandlade taxi- och bussrutterna är ofta sammanlänkade från by/stadsdel och från skola till annan, vilket innebär att transporten inte alltid nödvändigtvis sker direkt från elevens hem till skolan och tillbaka, utan färden kan fortsätta via många hållplatser.

Enligt 32 § i lagen om grundläggande utbildning får elevens dagliga skolresa ta högst

- två och en halv timme för elever som är under 13 år när läsåret börjar
- tre timmar om eleven har fyllt 13 år när läsåret börjar

Eleven kan bli tvungen att vänta på skolskjutsen före skolan på morgonen och efter skolan på eftermiddagen på grund av skolskjutsfordonets rutten och tidtabeller. Elever som väntar på skolskjuts ska ha möjlighet till handledd verksamhet eller erbjudas ett utrymme där de kan t.ex. göra sina hemuppgifter. Målet är att väntetiden är så kort som möjligt.

4.3. Avvikanden från skolvägen och skolskjutsen

Eleven skolväg beräknas utifrån den kortaste användbara vägen till och från skolan. Detta gäller även elever som har rätt till skolskjuts. Om eleven avviker från sin skolväg eller inte använder den skolskjuts som uppgetts, anses det inte som elevens skolväg. I sådana situationer är ansvaret hos eleven/vårdnadshavaren. Skolskjutsen är avsedd enbart för resor mellan hemmet och skolan.

Bara de elever som beviljats skolskjuts får använda skolskjutsbilen som inte är en del av kollektivtrafiken. Man kan komma överens med trafikanten om skjuts på egen bekostnad om lämplig skjuts finns och det finns plats i transportfordonet. Trafikanten ansvarar då för att eleverna som beviljats skolskjuts alltid kommer i första hand.

4.4. Klubbverksamhet

Om en elev deltar i skolans eftermiddags- eller klubbverksamhet är han/hon inte berättigad till skolskjuts på eftermiddagen. En förskoleelev som behöver morgon- och eftermiddagsvård utöver förskoleundervisningen är i regel inte berättigad till skolskjuts.

4.5. Verksamhet som avviker från skolans egentliga arbetsordning

En elev som har rätt till skolskjuts är berättigad till skolskjuts efter stödundervisningen. För en elev som får kvarsittning arrangeras ingen extra skolskjuts efter kvarsittningen utan skolan ska i regel se till att eleven har möjlighet att använda skjuts som avgår vid en senare tidpunkt.

4.6. Skjuts på grund av rovdjur

Blotta förekomsten av rovdjur (varg, björn) utgör inte en grund för beviljande av skjuts, utan rovdjuren måste bete sig störande eller ständigt röra sig i omedelbar närhet av bostäderna. Skjuts på grund av rovdjur beviljas från fall till fall enligt ansökan för viss tid.

5 UNDER SKOLSKJUTSEN

5.1. Tidtabeller

Skolskjutsbilar som ordnas som upphandlad trafik har en passagerarförteckning som fungerar som tidtabell. Eleven bör vara på överenskommen plats i god tid före överenskommen tidpunkt och inte t.ex. någonstans i närheten av den. *Chauffören behöver inte vänta på en elev som är försenad. Om eleven inte är på överenskommen plats i tid behöver chauffören inte heller återvända senare för att hämta eleven.* Vårdnadshavaren ska meddela chauffören när eleven inte behöver skolskjuts. Chauffören bör informeras om sådana hälsoproblem som kan inverka på skolskjutsen.

Skolskjutsen kan komma lite tidigare eller senare på morgonen än vad som bestämts. *Skolskjutsbilen får dock inte köra om hållplatsen före utsatt tid om inte alla elever som enligt passagerarlistan ska stiga på vid hållplatsen är på plats.* På eftermiddagen hämtas de elever som behöver skolskjuts från skolorna enligt en överenskommen rutt. På eftermiddagar kan "trafiktoppar" förekomma på grund av skolornas läsordningar och eleverna kan därför bli tvungna att vänta på skolskjutsen. Skolverksamhet som ordnas i överensstämmelse med läsordningen underlättar smidig planering av skolskjutsen.

5.2. Säkerhet

Flera olika faktorer påverkar säkerheten under elevens skolväg. Eleven bör anvisas om hur man rör sig tryggt i trafiken och hur man ska beakta andra i trafiken. Vårdnadshavarna och skolan har en viktig roll i att lära eleven en trygg skolväg. Föräldrarna borde bekanta sig med skolvägen tillsammans med eleven. *Det är i första hand vårdnadshavarnas uppgift att lära sina barn hur man rör sig självständigt och tryggt i trafiken.*

I skolorna satsar man på trafikfostran t.ex. genom att instruera elever i användning av reflex och framhålla vikten av att använda cykelhjälm. Enligt vägtrafiklagen är det obligatoriskt att använda cykelhjälm och reflex samt att cykelns lykta visar ljus när det är mörkt. Samhället erbjuder flera olika sätt att bekanta sig med hur man rör sig tryggt i trafiken. Trafikskyddet informerar både barn och vuxna på sin webbplats om hur man rör sig tryggt i trafiken (www.liikenneturva.fi/). Polisen instruerar också hur man rör sig tryggt i trafiken.

Trafiksäkerheten är viktig under skolskjutsen. Under skolskjutsen får eleverna inte lämna sina platser och de bör använda säkerhetsbälte under hela vägen, också i bussen om sådana finns. Chauffören har rätt att ingripa i störningar som förekommer under skjutsen. I skolskjutsfordonet får eleven ha med sig bara sådana sportredskap och andra ägodelar som behövs enligt läsordningen under t.ex. gymnastiklektionerna eller som man har skilt överenskommit om med skolan.

Det ingår många risker i att vänta på eller stiga av skolskjutsen. Man strävar efter att ordna elevens upphämningsplats på så sätt att den är på en vettig plats med tanke på skolskjutsrutten och att platsen är trygg för eleven. Upphämningsplatsen kan vara t.ex. en infartsväg, busshållplats, korsning eller anslutning eller någon annan trygg plats i trafiken. Om elevens vårdnadshavare är oenig om hållplatsen eller dess trygghet bör vårdnadshavaren kontakta bildningscentralen. Staden och trafikanten bestämmer därefter utifrån vägtrafiklagen och allmän säkerhet var den slutliga hållplatsen borde placeras.

Eleven kan själv påverka sin säkerhet under skolskjutsen och som passagerare inom kollektivtrafiken. Chauffören ska garanteras arbetsro. Eleverna får inte heller störa andra passagerare.

5.3. Undantagssituationer

Om eleven själv bär skulden för att busskortet försvunnit eller gått sönder (kortet har exempelvis inte förvarats i dess eget fodral etc.) debiteras elevens vårdnadshavare för anskaffningen av ett nytt kort.

Om eleven glömmer hem sitt busskort måste han/hon vara beredd på att betala för de resor som görs utan busskort.

Eleven är skyldig att ersätta alla skador han/hon orsakar skolskjutsfordonet. I sådana situationer kommer elevens vårdnadshavare och trafikanten sinsemellan överens om ersättningen. Karleby stad är inte ersättningskyldig för de skador som eleven orsakar.

Om skolskjutsfordonet inte hämtar eleven vid överenskommen tidpunkt t.ex. på grund av att fordonet har gått sönder, är trafikanten skyldig att ordna ersättande skolskjuts. Väderförhållanden kan orsaka förseningar i skolskjutsen på vintern. Trafikanten är skyldig att meddela om försening endera direkt till eleven/vårdnadshavaren eller alternativt till skolorna/bildningscentralen som försöker förmedla informationen vidare i mån av möjlighet.

Om eleven och vårdnadshavarna inte är nöjda med skolskjutsens kvalitet ska de kontakta bildningscentralen eller den person som sköter skolskjutsärendena i skolan. Problemen antecknas och man kontaktar trafikanten för att förbättra servicen. Vid behov utför bildningscentralen förfrågningar till alla parter angående genomförandet av och kvaliteten på skolskjutsen.

6 VAD MAN BÖR BEAKTA NÄR DET GÄLLER SKOLSKJUTSAR

Eleverna, vårdnadshavarna, trafikanterna, skolorna och bildningscentralen har alla något som de bör beakta när det gäller skolskjutsarna.

6.1. Minneslista för skjutseleverna

Med hänsyn till elevens ålder och färdigheter ska eleven själv ta hand om olika skolskjutsrelaterade uppgifter. När det gäller yngre elever är vårdnadshavarnas ansvar större, men ju äldre eleven blir desto mer ska hon/han själv sköta de plikter som gäller skolskjutsar.

Följande saker bör iakttas av eleven:

- Håll ett eventuellt busskort alltid med dig under skolresor. Förvara busskortet i ett eget fodral i väskan, plånboken eller någon annan plats där den inte kan gå sönder eller tappas bort. Om busskortet trots allt tappas bort eller går sönder bör du genast meddela din lärare eller skolsekreteraren för att få ett nytt kort så fort som möjligt.
- Kom alltid i god tid till överenskommen upphämningsplats så att alla som behöver skjuts hinner i tid till skolan.
- Vänta alltid lugnt på skolskjutsen vid hållplatsen eller på annan överenskommen plats, inte på körbanan.
- Stig på bussen utan dröjsmål och utan att gå förbi någon i kön.
- Ta av dig väskan och placera den på golvet, i bagageutrymmet eller i din famn. Sittplatserna är inte reserverade för skolväskor.
- Sätt dig och spänn fast säkerhetsbältet, också i bussen, om det finns säkerhetsbälte. Säkerhetsbältet ska användas under hela skolresan.
- Sitt lugnt på din plats under skolskjutsen. Åt inte ditt mellanmål i fordonet.
- Uppför dig korrekt och iaktta goda seder samt de anvisningar chauffören ger.
- Informera chauffören om du eller någon annan har problem under skolresan.
- Kontrollera när du stiger av att du inte har glömt något i fordonet.
- Stig av utan dröjsmål, men ändå lugnt.
- Vänta tills fordonet har lämnat hållplatsen och se dig för åt alla håll innan du går över körbanan.
- Använd alltid reflex eller reflexväst i skymning eller mörker.
- Följ goda seder och trygga trafikvanor så blir resan trevlig för dig själv och andra.

Om eleven upprepade gånger bryter mot lagen eller andra regler som nämns i skolskjutsreglerna trots chaufförens instruktioner och uppmaningar, kan elevens rätt till skolskjuts hävas för viss tid och läggas på vårdnadshavarens ansvar. Förfarandet grundar sig på § 29 och 32 i lagen om grundläggande utbildning.

6.2. Minneslista för vårdnadshavare

Föräldrarna ska lära sitt barn att uppföra sig sakligt och tryggt under skolresorna. Ju yngre eleven är desto större ansvar har föräldrarna.

Föräldrarna ska sköta och lära eleven följande saker:

- Tala med barnet om hur man uppför sig vid busshållplatsen och i fordonet.
- Meddela chauffören när barnet är sjukt och om annan kortvarig frånvaro så att chauffören inte behöver köra onödiga rutter.
- Se till att eleven har med sig allt det han/hon behöver i skolan samt vid behov busskortet och att de är nerpackade på ett ändamålsenligt sätt.
- Se till att barnet är vid hållplatsen i god tid.
- Se till att barnet använder reflex eller reflexväst när det är mörkt och cykelhjälm när han/hon måste cykla till hållplatsen.
- Meddela trafikanten och skolan om sådana allvarliga hälsoproblem som kan påverka skolskjutsen.
- Meddela förskolan/skolan eller bildningscentralen om eventuella längre förändringar i skjutsbehovet.
- Meddela förskolan/skolan eller bildningscentralen om eventuella problem och störningar under skolskjutsen.

Vårdnadshavaren kan inte själv beställa skolskjuts eller göra ändringar i skjutsrutten eller i -tidtabellerna med trafikanten utan man måste alltid komma överens om dem med personen som ordnar skolskjutsarna.

6.3. Minneslista för trafikanten/chauffören

- Se till att fordonet motsvarar det som fastställts i bestämmelser och anvisningar och att fordonet är rent, säkerhetsbälten är i skick och att det finns tillräckligt många av dem.
- En taxi som används för skolskjutsar ska vara försedd med en upplyst kupa eller skylt som anger att bilen används för skolskjutsar (553/2006, § 5)
- Skolskjutsar som ordnas med beställningstrafik ska vara försedda med alkolås (1110/2010).
- Förhåll dig positiv till din uppgift som chaufför. Kom ihåg din roll som medfostrare. Ditt beteende bör därför vara exemplariskt och du svarar för att ordningen upprätthålls under resan. Dra tydliga gränser för vad som är tillåtet och vad som är förbjudet så att eleven förstår. Ditt språkbruk bör vara vänligt och vårdat. Behåll lugnet och kontrollera dina känslor. Försök lösa problemen genom att diskutera lugnt.
- Se till att tidtabellen och passagerarlistan finns alltid med i fordonet.
- Kör lugnt till hållplatsen.
- Sträva efter att hålla tidtabellerna och förbered dig för olika väderförhållanden.
- Observera eventuella ändringar i skolskjutsen vilka meddelas av skolan eller bildningscentralen.
- Se till att eleven stiger på eller av fordonet på en överenskommen trygg plats så att eleven inte blir tvungen att korsa körbanan i onödan (553/2006, § 6).
- Kontrollera att alla barn är med och att de fäster sitt säkerhetsbälte innan du kör ut från hållplatsen. Se till att säkerhetsbältena är fastspända under hela skolvägen. Du ska själv också använda säkerhetsbälte i enlighet med lag (88 § i vägtrafiklagen, 6d § i förordningen om användning av fordon på väg, 1257/1992).
- Se till att eleverna stiger av och på fordonet i lugn och ro. Instruera eleverna om hur de ska stiga av fordonet och hur man tryggt korsar vägen.

- Kom ihåg trafikreglerna och trafikvett. Hastighetsbegränsningen för ett skolskjutsfordon är 80 km/h (553/2006, § 8).
- Iaktta Kommunikationsministeriets förordning om belastning vid transport av skolelever (553/2006).
- Kom ihåg att specialelever ofta behöver särskild uppmärksamhet.
- Under skolskjutsen ska man dra tydliga gränser för vad som är tillåtet och vad som är förbjudet, problemen ska lösas genom diskussion. Kontakta vårdnadshavarna och läraren eller bildningscentralen om problemen fortsätter.

Trafikanten/chauffören kan inte själv eller tillsammans med en vårdnadshavare ändra skolskjutsrutten eller tidtabellerna utan frågan ska alltid diskuteras och överenskommas med bildningscentralen/personen som ordnas skolskjutsar.

6.4. Minneslista för skolan/förskolan

- Skolorna lämnar in läsordningen för det kommande läsåret för de elever som har rätt till skolskjuts i god tid till bildningscentralen och skolsekreterare för planering av skolskjutsrutten och tidtabeller.
- Skolan ordnar övervakning eller en väntsal för elever som är tvungna att vänta på skolskjutsen.
- En elev som behöver särskilt mycket stöd ska ha en person som tar emot eleven vid skolan och följer eleven till skolskjutsfordonet.
- Skolorna ska förmedla den information de får av vårdnadshavare, elever eller trafikanter om skolskjutsens funktion till personer som sköter skolskjutsen vid bildningscentralen.

6.5. Minneslista för bildningscentralen

Bildningscentralen beviljar och ordnar skolskjutsen centraliserat. Beslutanderätten för skolskjutsverksamheten hör administrativt till bildningsnämnden samt svenska skoldirektören. Bildningscentralens inköpssekreterare samt skolsekreterarna och rektorerna svarar för de praktiska arrangemangen och förberedelserna (kontaktuppgifterna finns på följande sida).

De som koordinerar skolskjutsen ska:

- Samarbeta med skjutselevernans vårdnadshavare, skolorna och de företag och trafikanter som sköter skolskjutsen.
- Informera om och anvisa skjutselevernans vårdnadshavare, skolor och trafikanter i frågor som gäller skolskjutsen.
- Konkurrensutsätta skolskjuts som ordnas med upphandlad trafik enligt lag och förordningar samt stadens egna behov och tidtabeller.
- Göra upp tidtabeller för den upphandlade trafiken med beaktande av grunderna som fastställs i lagen om grundläggande utbildning.
- Informera om skolskjutsrutterna och -tidtabellerna.
- Informera om eventuella permanenta ändringar i skolskjutsen till vårdnadshavarna, skolorna och trafikanter.

Skolskjutsen är en av elevvårdens stödformer som kompletterar skolgången. Skolskjutsen ska fungera som stöd för elevernas skolgång.

Ytterligare information och skolskjutsens praktiska arrangemang sköts av:

Bildningscentralen: inköpssekreterare Marika Harmaala, tfn 044 780 9913
 Koillisreitti / Kelviåområdet: skolekreterare Virpi Leppälä, tfn 050 362 4921
 Koillisreitti / Ullavaområdet: rektor Maila Koivumäki, tfn 050 443 6899
 Pohjoisreitti / Lochteaområdet: skolekreterare Tarja Luikku, tfn 040 489 2367
 Skolornas rektorer och skolekreterare

Lag om grundläggande utbildning

6 § Bestämmande av skolplats för eleverna

Undervisningen i kommunen skall ordnas så att elevernas resor med hänsyn till bebyggelsen, skolornas och andra undervisningsplatsers placering samt kommunikationerna är så trygga och korta för eleverna som möjligt. När förskoleundervisning ordnas skall dessutom beaktas att de barn som deltar i undervisningen har möjlighet att utnyttja dagvårdsservice. (1999/1288)

Läropliktiga och andra som får sådan undervisning som avses i denna lag skall av kommunen anvisas en närskola enligt 1 mom. eller en annan lämplig plats, vid vilka utbildningen enligt 4 § 1 och 2 mom. denna lag sker på elevens eget språk, om kommunen är skyldig att ordna undervisning på nämnda språk. En elev som får förskoleundervisning kan som plats för undervisningen anvisas också en sådan dagvårdsplats som avses i 4 § 1 mom. och som uppfyller motsvarande krav eller någon annan plats som lämpar sig för förskoleundervisning. Av grundad anledning som har samband med undervisningen kan kommunen byta plats för undervisningen utan att ändra på undervisningsspråket. (1999/1288)

Utan sin vårdnadshavares samtycke får ett barn inte hänvisas till undervisning där det med stöd av 31 § 3 mom. tas ut avgifter av eleverna eller till undervisning där det enligt kommunens eget beslut eller tillståndet att ordna utbildning iaktas en särskild metod som baserar sig på en viss världsåskådning eller pedagogisk princip.

29 § Rätt till en trygg studiemiljö

Den som deltar i utbildning har rätt till en trygg studiemiljö. I samband med att läroplanen utarbetas skall utbildningsanordnaren utarbeta en plan för att skydda eleverna mot våld, mobbning och trakasseri samt verkställa planen och övervaka att den iaktas och förverkligas. Utbildningsstyrelsen skall i grunderna för läroplanen ge bestämmelser om hur denna plan skall utarbetas. (2003/477)

Utbildningsanordnaren skall godkänna en ordningsstadga eller utfärda andra ordningsbestämmelser som skolan skall tillämpa i avsikt att främja den interna ordningen i skolan, ostörda studier samt tryggheten och trivseln i skolsamfundet. (2003/477)

I den ordningsstadga och andra ordningsbestämmelser som avses i 3 mom. kan utfärdas sådana regler om de praktiska arrangemangen och ett korrekt uppförande som är nödvändiga för tryggheten och trivseln i skolsamfundet. Dessutom kan regler utfärdas om hur skolans egendom får hanteras och om hur man får vistas och röra sig i skolbyggnaden och på skolområdet. (2003/477)

32 § Skolresor

En elev i grundläggande utbildning eller påbyggnadsundervisning som har längre än fem kilometer till skolan har rätt till fri transport. En elev i förskoleundervisning som har längre än fem kilometer från hemmet till förskoleundervisningen eller från sådan dagvård som avses i lagen om barndagvård till förskoleundervisningen har rätt till fri transport hemifrån direkt till förskoleundervisningen eller från dagvården till förskoleundervisningen och från förskoleundervisningen hem eller till dagvården. En elev i grundläggande utbildning, påbyggnadsundervisning eller förskoleundervisning har rätt till fri transport också när den väg som avses ovan med beaktande av hans eller hennes ålder eller andra omständigheter är alltför svår, ansträngande eller farlig. Ett alternativ till fri transport är ett tillräckligt understöd för transport eller ledsagande. (2003/1139)

Elevens dagliga skolresa som ordnas enligt 1 mom. får med väntetider inberäknade ta högst två och en halv timme i anspråk. Om eleven när läsåret börjar har fyllt 13 år, får skolresan ta högst tre timmar i anspråk. (2010/642)

Om en elev antas till någon annan skola eller plats för undervisningen än den som avses i 6 § 2 mom., kan såsom villkor för antagningen ställas att vårdnadshavaren svarar för de kostnader som transporten eller ledsagningen medför. Därutöver, om ett barn som får förskoleundervisning deltar i barndagvård som ordnas i en annan kommun på det sätt som avses i 11 c § i lagen om barndagvård, har den som ordnar undervisningen rätt att förutsätta att barnets vårdnadshavare svarar för de kostnader som orsakas av transporten eller ledsagningen mellan dagvårdsplatsen och platsen för förskoleundervisningen. (2011/324)

Elever som väntar på transport skall ha möjlighet till handledd sysselsättning.

Andra bestämmelser som gäller skolskjuts

Kommunikationsministeriets förordning om belastning och säkerhetsarrangemang vid transport av skolelever och barn i dagvård (553/2006).

Lag och förordning om användning av alkohol vid skol- och dagvårdskörningar (1110/2010, 405/2011).

Användningen av bilbälten och säkerhetsanordningar: 88 § i vägtrafiklagen och 6d § i förordningen om användning av fordon på väg.